

Ελληνική Νομοθεσία για την Προστασία των Ζώων

Επιμέλεια κειμένου : Βάσω Τάκη – Δικηγόρος
(Σύλλογος Ζωοφίλων Ημαθίας – ΖΩ.Η.)

Επιμέλεια γραφιστικών : Lale Alatli

ΖΩΑ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

A. Νόμος 2017/1992 «Ευρωπαϊκή σύμβαση για την προστασία των ζώων συντροφιάς»

B. Νόμος 3170/2003 «Ζώα συντροφιάς, αδέσποτα ζώα συντροφιάς και άλλες διατάξεις»

Γ. Νόμος 1197/1981 «Περί προστασίας των ζώων» Ποινικές κυρώσεις.

Νόμος 2017/1992 «Ευρωπαϊκή σύμβαση για την προστασία των ζώων συντροφιάς»

- Θεσμοθετήθηκαν οι προτάσεις για να μην βασανίζονται τα ζώα. «Κανείς δεν πρέπει να κάνει άσκοπα ένα ζώο συντροφιάς να πονά, να υποφέρει ή να αγωνιά..., κανείς δεν πρέπει να εγκαταλείπει ένα ζώο συντροφιάς»
- Καθορίζονται οι επιτρεπτοί τρόποι θανάτωσης των ζώων συντροφιάς καθώς και οι προϋποθέσεις για τη χρησιμοποίησή τους σε διαφημίσεις και θεάματα.
- Απαγορεύονται ρητά χειρουργικές επεμβάσεις όπως κόψιμο ουράς, αυτιών, φωνητικών χορδών, εκτός εάν είναι απαραίτητο για λόγους κτηνιατρικούς ή προς όφελος ενός συγκεκριμένου ζώου.

Η παραβίαση τους τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι 5 μήνες ή χρηματική ποινή 300 έως 1.500 ευρώ ή ή και τα δύο.

Α. Νόμος 3170/2003

Καινοτομίες και βασικές ρυθμίσεις του νόμου

1) **Εισαγωγή Εισαγγελικής αρμοδιότητας** για την προσωρινή αφαίρεση κατοχής ζώου σε περιπτώσεις κακομεταχείρισης και την προσωρινή παράδοσή του σε ζωοφιλικό σωματείο ή σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων συντροφιάς.

2) **Καθορισμός αντικειμενικής ευθύνης κατόχων σκύλων.**

Ο ιδιοκτήτης ή ο συνοδός σκύλου ευθύνεται για κάθε ζημία που προκαλεί ο σκύλος σε ανθρώπους ή ζώα, ακόμα κι αν δεν τον βαρύνει κανένα πταίσμα φύλαξης και εποπτείας του ζώου, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 924 ΑΚ, που ορίζει ότι, για τις ζημίες που προκαλούνται από κατοικίδια ζώα που χρησιμοποιούνται για το επάγγελμα, τη φύλαξη της κατοικίας ή τη διατροφή του κατόχου τους, ο κάτοχος τους δεν φέρει καμία ευθύνη.

Η αντικειμενική ευθύνη δεν ισχύει για ζημίες που προκαλούνται από άλλα ζώα.

3) Διατήρηση σκύλων και γάτων σε πολυκατοικίες

- . Επιτρέπεται σε κάθε πολυκατοικία, ανεξάρτητα από το τι προβλέπει ο κανονισμός της, η διατήρηση 1 σκύλου και 1 γάτας ή 2 σκύλων ή 2 γάτων, εφόσον τα ζώα αυτά μένουν στο ίδιο διαμέρισμα με τον ιδιοκτήτη τους και δεν παραμένουν μόνιμα στις βεράντες.
- . Απαγορεύεται η διατήρηση ζώων στους κοινόχρηστους χώρους της οικοδομής.
- . Αντίθετα, στις μονοκατοικίες επιτρέπεται η διατήρηση ζώων συντροφιάς στους ανοικτούς χώρους των μονοκατοικιών, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι αστυνομικές διατάξεις περί κοινής ησυχίας και οι υγειονομικές διατάξεις περί προστασίας της δημόσιας υγείας.

4) Υποχρεωτική ηλεκτρονική σήμανση με microchip σε όλους τους σκύλους, Εξαιρούνται από την υποχρεωτική σήμανση τα ποιμενικά που φυλάνε τα κοπάδια.

5) Απαγόρευση κυκλοφορίας ζώων χωρίς συνοδό.

6) Μετάθεση του θέματος των αδέσποτων στους Δήμους, οι οποίοι ορίζονται υπεύθυνοι για την προστασία τους και για την εφαρμογή των προγραμμάτων στείρωσης, για τον περιορισμό του αριθμού τους.

Επιβολή προστίμων στους ιδιώτες, όχι όμως και στους Δήμους.

- Καταστήματα πώλησης σκύλων και γατών (pet shops)
- Απαγόρευση πώλησης σκύλων ηλικίας μικρότερης των 7 εβδομάδων.
- Μέγιστος χρόνος παραμονής μέχρι 30 μέρες.
- Ανώτατο όριο ηλικίας του ζώου 3 ή 4 μήνες.
- Υποχρεωτική αναγραφή στη πρόσοψη του καταστήματος τηλεφώνου επείγουσας ανάγκης.
- Δυνατότητα συνεχούς πρόσβασης του ζώου σε καθαρό νερό.
- Διαμονή του ζώου σε άνετο χώρο, προστατευμένο από καιρικές συνθήκες (πολύ υψηλές ή πολύ χαμηλές θερμοκρασίες).
- Απαγόρευση πώλησης σε άτομα κάτω των 16 ετών χωρίς τη συγκατάθεση των γονέων ή των κηδεμόνων.
- Αρμόδιο Όργανο για τον έλεγχο των pet shops οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Νομαρχιών.

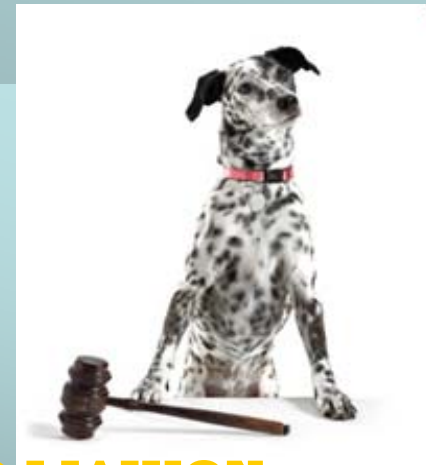
Β. Νόμος 1197/1981 «Περί προστασίας των ζώων»
Ποινικές κυρώσεις.

Προστατεύονται τα ζώα συντροφιάς, εργασίας και εκτροφών

- 1) . Δολοφονία.
. Βασανισμός.
. Κακοποίηση.
. Μη παροχή κατάλληλης και επαρκούς τροφής και νερού.
. Μη εξασφάλιση καταλύματος άνετου, υγιεινού και προσαρμοσμένου στο φυσικό τρόπο διαβίωσης του ζώου.
. Βασανισμός ή κακομεταχείριση ζώων κατά την διάρκεια της μεταφοράς τους με αυτοκίνητα, εμπορικά πλοία, σιδηρόδρομο, αεροπλάνα, αυτοκίνητα.

Ποινή

Φυλάκιση μέχρι 6 μήνες ή
χρηματική ποινή 300 έως 1.500 ευρώ ή και οι
δύο ποινές.

- 2) . Παράνομη ευθανασία.
.Θανάτωση θηλαστικού στα σφαγεία χωρίς προηγούμενη αναισθητοποίηση.
. Παραβίαση διατάξεων για πειραματόζωα.

Ποινή φυλάκισης μέχρι 5 μήνες ή χρηματική ποινή 300 έως 1.500 ευρώ ή και οι δύο ποινές.

3) Κλοπή κυνηγετικού σκύλου

Ποινή φυλάκισης μέχρι 6 μήνες και χρηματική ποινή 5.000 ευρώ

4) Ειδική περίπτωση νόμου 3170/2003 άρθρο 12 παρ. 1:

- Εκτροφή - εκπαίδευση - χρησιμοποίηση σκύλων για κυνομαχίες.
- Παραγωγή γούνας, δέρματος, κρέατος από σκύλους ή γάτες

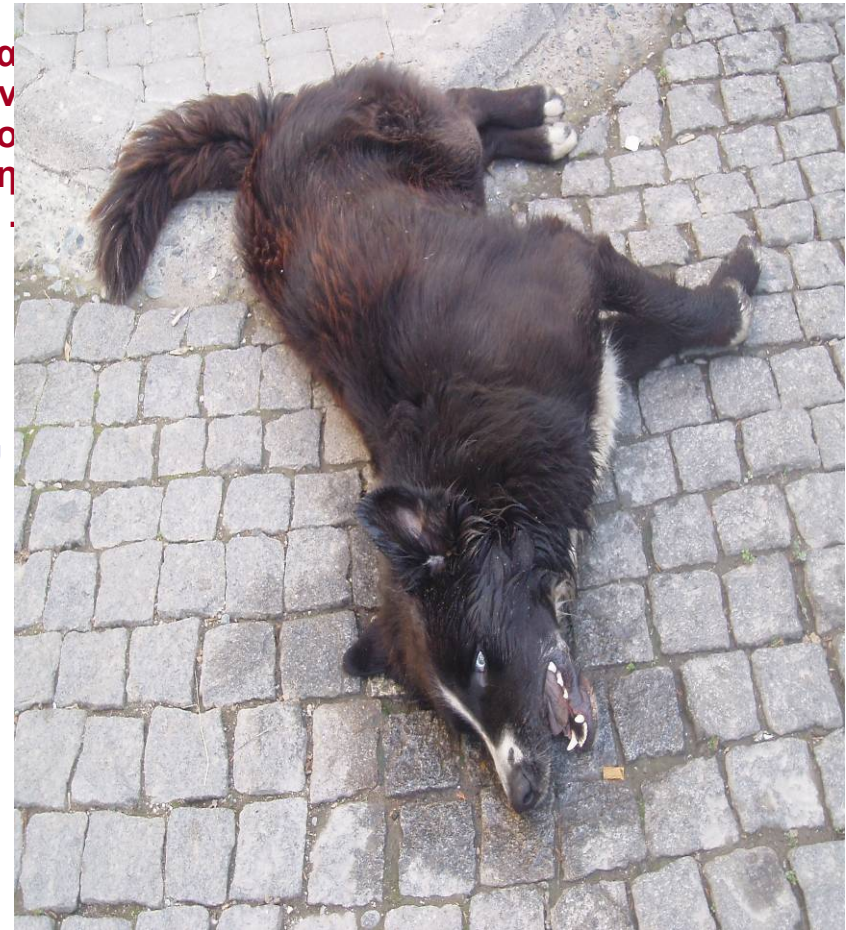
Ποινή : Φυλάκιση μέχρι 12 μήνες και χρηματική ποινή 5.000 έως 10.000 ευρώ

Νομικές ενέργειες σε περίπτωση κακοποίησης ζώου.

- Κακοποίηση ζώου, ένα έγκλημα που διώκεται αυτεπάγγελα

Είναι καθήκον των διωκτικών αρχών να επιλαμβάνονται αυτοβούλως, ευθύς ως λάβουν γνώση του περιστατικού με οποιονδήποτε τρόπο (μήνυση κλπ), χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη προϋπόθεση.

- Σε περιπτώσεις κακοποίησης υπάρχουν οι εξής δυνατότητες :
- Κατάθεση μήνυσης ή μηνυτήριας αναφοράς κατά του δράστη ή κατ' αγνώστων στην Εισαγγελία ή στην Αστυνομία ή (σε μη βαριές περιπτώσεις) καταγγελία στο βιβλίο συμβάντων της Αστυνομίας για να γίνουν συστάσεις.
- Κλήση της Αστυνομίας επί τόπου.
- Σε περίπτωση δηλητηρίασης (φόλα) πλην των ανωτέρω ειδοποίηση και της Δ/σης Κτηνιατρικής της Νομαρχίας για να πάρει δείγμα από τα εντόσθια του ζώου για τοξικολογική εξέταση ή - αν δεν είναι αυτό δυνατό – λήψη βεβαίωσης από ιδιώτη κτηνίατρο για τον θάνατο του ζώου από δηλητηρίαση.
- Λήψη φωτογραφιών.

Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων των Ζώων

Άρθρο 1

Όλα τα ζώα γεννιούνται με ίσα δικαιώματα στη ζωή και στη δυνατότητα ύπαρξης.

Άρθρο 2

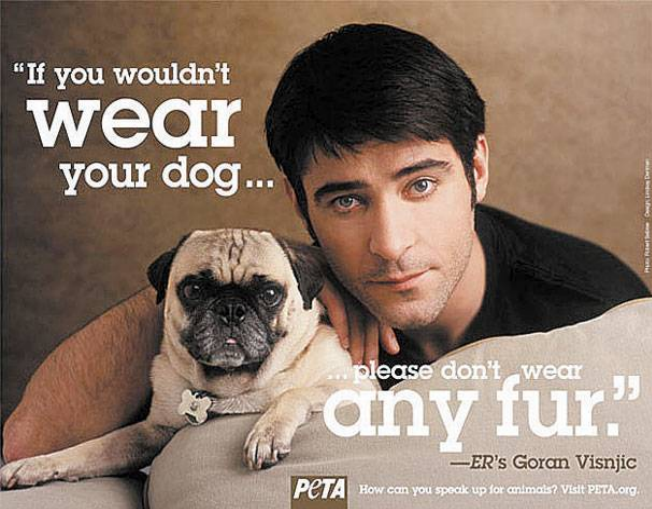
Ο άνθρωπος οφείλει να σέβεται τη ζωή κάθε ζώου.

Άρθρο 6

Η εγκατάλειψη ενός ζώου θεωρείται πράξη απάνθρωπη και εξευτελιστική.

Διεθνής Ένωση Δικαιωμάτων των Ζώων - Παρίσι Οκτώβριος 1978.

Προστασία των ζώων κατά την σφαγή

- Το ΠΔ 327/1996 για την προστασία των ζώων κατά τη σφαγή ή την θανάτωσή τους, ρυθμίζει με «ανθρωπισμό» τον καταλληλότερο τρόπο θανάτωσης ή σφαγής των ζώων.
- Πρέπει να προηγείται αναισθησία.

Παραδείγματα «εξανθρωπισμένης σφαγής»

Αποκεφαλισμός και εξάρθρωση του αυχένα.

Οι μέθοδοι αυτές χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη θανάτωση των πουλερικών

- **Μέθοδοι θανάτωσης των γουνοφόρων ζώων**
- 1. Μηχανικά όργανα που διεισδύουν στον εγκέφαλο.
- 2. Ένεση θανατηφόρας δόσης αναισθητικού προϊόντος.
- 3. Ηλεκτροπληξία με καρδιακή ανακοπή.
- 4. Έκθεση στο μονοξείδιο του άνθρακα.
- 5. Έκθεση στο χλωροφόρμιο.
- 6. Έκθεση στο διοξείδιο του άνθρακα.

Πειραματόζωα

- Στη χώρα μας τα πειραματόζωα προστατεύονται από το Προεδρικό Διάταγμα 160/1991 που εναρμονίζει την εθνική μας νομοθεσία με την κοινοτική οδηγία 1986/609 και τον νόμο 2015/2001.
Κύριοι στόχοι της συγκεκριμένης νομοθεσίας είναι:
 - Η μείωση στο ελάχιστο του αριθμού των ζώων που χρησιμοποιούνται για πειραματικούς, άλλους επιστημονικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς.
 - Η κατάλληλη μέριμνα για τα ζώα αυτά, σε ο' τι αφορά την υγεία και την ευζωία τους.
 - Να μην υφίστανται ανώφελα κανένα πόνο, ταλαιπωρία, αγωνία ή μόνιμη βλάβη, όπου δε αυτά είναι αναπόφευκτα να περιορίζονται στο ελάχιστο δυνατό.
- Αξίζει να σημειωθεί ότι, στο σημείο αυτό, το ΠΔ επέλεξε μια αυστηρότερη, σε σχέση με την Οδηγία (αλλά και τη Σύμβαση), εκδοχή, *επιβάλλοντας έγκριση για όλα ανεξαιρέτως τα πειράματα και όχι μόνον για αυτά που προβλέπεται να προκαλέσουν μεγάλη ταλαιπωρία σε ζώα*

ΖΩΑ ΕΚΤΡΟΦΩΝ

Οδηγία αριθ. 98/58/ΕΚ του 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία.

- . Η οδηγία αυτή εφαρμόζεται στα ζώα (συμπεριλαμβανομένων των ιχθύων, των ερπετών και των αμφιβίων) που εκτρέφονται ή που διατηρούνται για την παραγωγή τροφίμων, μαλλιού, δέρματος ή γούνας ή για άλλους σκοπούς γεωργικής εκμετάλλευσης.
 - . Δεν αφορά τα άγρια ζώα, τα ζώα που προορίζονται να συμμετάσχουν σε αγώνες ή σε άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις (εκθέσεις), τα πειραματόζωα ή τα ζώα εργαστηριακών δοκιμών και τα ασπόνδυλα.
- . Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διατάξεις ώστε οι κύριοι ή οι κάτοχοι ζώων να λαμβάνουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για να εξασφαλίσουν την καλή διαβίωση των ζώων τους καθώς και το ότι τα εν λόγω ζώα δεν υφίστανται κανένα περιττό πόνο, ταλαιπωρία ή βλάβη.

. Δεν πρέπει να εφαρμόζονται μέθοδοι εκτροφής που προκαλούν ταλαιπωρία ή βλάβη εκτός εάν οι επιπτώσεις τους είναι ελάχιστες, στιγμιαίες ή επιτρέπονται ρητώς από τις εθνικές διατάξεις.

Σύμβαση για το Διεθνές Εμπόριο των απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας και χλωρίδας CITES

Convention of International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora

- Η Σύμβαση αυτή, την οποία έχει υπογράψει και η χώρα μας, αποσκοπεί στην προστασία πολλών ειδών άγριων ζώων και φυτών με τον έλεγχο του εμπορίου τους, ώστε να εξασφαλισθεί ότι αυτό δεν καθίσταται απειλή για την επιβίωσή τους.

www.sinzoofilikon.weebly.com
sinzoofilion@gmail.com

Βάσω Τάκη - Δικηγόρος : 693 272 65 76
Νατάσα Μπομπολάκη : 697 648 93 49

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΖΩΟΦΙΛΙΚΩΝ
ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ**